

Szócs Imre

TESTE PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ

CLASA A VIII-A

**Limba și literatura română pentru școlile
și secțiile cu predare în limba maghiară**

Ediția a 2-a, revizuită și completată

CUPRINS

Testul 1	9
Testul 2	17
Testul 3	25
Testul 4	32
Testul 5	40
Testul 6	47
Testul 7	55
Testul 8	62
Testul 9	69
Testul 10	77
Testul 11	84
Testul 12	91
Testul 13	99
Testul 14	106
Testul 15	114
Testul 16	123
Testul 17	130
Testul 18	138
Testul 19	145
Testul 20	153
Testul 21	161
Testul 22	168
Testul 23	175
Testul 24	183
Testul 25	190
Testul 26	198
Testul 27	205
Testul 28	212
Testul 29	219
Testul 30	226
Exerciții de comunicare	233

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

A fost o zi specială pentru câteva sute de copii din București, care au venit special să-l întâlnească pe autorul lor preferat, Jeff Kinney, americanul care a scris cunoscuta serie „Jurnalul unui puști”. Cărțile lui s-au vândut în România într-un număr record: 500 de mii de exemplare! Iar personajul său, un elev de școală generală, ale cărui întâmplări sunt ilustrate* de autor, i-a făcut pe mulți copii să descopere bucuria de a citi.

Cartea lui Jeff Kinney este poate cea mai căutată de elevii din primii ani de gimnaziu: s-au vândut 150 de milioane de volume în toată lumea. Ajuns în România pentru a-și lansa* cea de-a zecea carte din seria „Jurnalul unui puști – Ca pe vremuri”, autorul a fost primit cu bucurie.

Jeff Kinney afirmă modest: „Nu e nimic extraordinar în cărțile mele. Nu e nici ma-

gie, nu sunt nici efecte speciale. E doar viața reală. Și cred că acesta e și motivul pentru care cărțile mele sunt citite. Copii din toată lumea se recunosc în aceste personaje.”

Personajul său, Greg Heffley, este un elev de școală generală care nu are deloc trăsăturile unui erou. Nu este nici pe departe cel mai bun din clasă, glumește, este emotiv, vrea să devină popular în școală și e adesea pus în situații neplăcute de părinții lui și dominat de fratele mai mare.

Întâmplările prin care trece sunt povestite cu umor și ilustrate cu multe desene ale aceluiasi autor. „Cred că Greg reprezintă toate obiceiurile mele proaste adunate într-un singur personaj”, afirmă Kinney.

Unele cărți au și peste 300 de pagini, dar se citesc pe nerăsuflăte, spun copiii.

„În cărțile mele sunt multe situații cu umor și cred că aceste cărți îi stimulează* pe copii să citească. Copiii citesc cărțile mele și apoi merg mai departe cu altele mai mari și mai bune, și așa și trebuie să se întâmple”, spune autorul. Jeff Kinney a visat să devină autor de benzi desenate, dar lucrările sale au fost refuzate de mai multe reviste din SUA. La prima sa carte a lucrat opt ani - patru ani ca să umple un caiet cu idei, și alți patru să o illustreze cu benzi desenate. În 2007 a dat lovitura! Cărțile sale pentru copii au ajuns în topul celor mai vândute din întreaga lume.

<https://www.facebook.com/Jurnalul-unui-pusti-326239610749257/>
text prelucrat după <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/autorul-seriei-jurnalul-unui-pusti-a-venit-in-romania-care-este-secretul-succesului-unui-best-seller-pentru-copii.html>

*ilustrat – cu imagini desenate

*a lansa – a face cunoscut(ă)

*a stimula – a încuraja

Textul 2

Ca un alergător de maraton* intră răsuflând cu greu în curtea școlii Iliuță Onișor, dar curtea e goală. A sunat de mult. „Am întârziat!”, oftează el și-și pune iarăși dificila întrebare: „Intru sau nu intru?”

Intri după profesor – discuții neplăcute: „De ce ai întârziat, unde ai fost, când vei termina cu indisciplina?”

Nu intri – alte necazuri: ești trecut absent, umbli după unul sau după altul să-ți dea tema pentru lecția următoare, mai primești și biletul de la diriginte către părinți.

Onișor are totuși prea multe absențe și o colecție întreagă de bilețele. Alege trist prima variantă. „Ce-o fi o fi! În orice caz, de mâine termin cu întârziatul.”

Mers tiptil* pe coridoare, ca și cum ar fi pisică. Lipit de pereți. Să nu fie văzut. Să nu fie auzit. Un zgomot din direcția cancelariei îl face să se oprească. Se ascunde după ficusul* cel mare. Respiră greu. Înainte. N-a fost nimic. Dar putea să fie directorul! Onișor avansează centimetru cu centimetru. Tare nu-i place acest gen de a se apropia de clasă fără să fie văzut pe coridoare. S-a saturat de el. De prin clase se aud vocile clare și liniștite ale celor care au venit la timp. „Ce bine e de ei!” Onișor e hotărât. „De mâine termin cu întârziatul!”

Ușa. Onișor atinge clanța. „Apăs sau...?” Nici nu mai știe de câte ori a fost în situația asta. Totul i se amestecă în cap. „De ce nu sunt curajos? Oamenii au urcat pe Everest și zboară în cosmos, eu nici măcar o clanță n-am curaj să apăs?!”

Nici nu știe când a făcut-o și pe asta, dar iată-l în clasă. Toată lumea se uită la el. Unii râd. Onișor se simte îngrozitor. „De ce râd, cum își permit?” Nu îi place să râdă alții de el.

– Iar, Onișor? Întreabă dirigintele.

– Eu vă rog să mă iertați. Eu promit că de mâine...

– Am auzit asta de o sută de ori. Cine să te creadă serios? Îmi vine să cred că, decât să spui tu adevărul, mai repede cresc trandafiri din lemnul tablei! O ramură cu trandafiri o să crească din acest lemn uscat atunci când vei spune și tu adevărul!

Onișor zâmbește, dar numai el știe cât de greu, fiindcă, în realitate, e fiert. Prin minte îi umblă numai acel „de mâine...” Dar acum ce explicații să dea?

Dirigintele numără pe degete:

– Ți-a venit un unchi din provincie și l-ai așteptat la gară. Ți-ai uitat un caiet acasă și te-ai întors după el. Ți-a fost frică de un câine. Te-a durut capul. Ți-a rămas în urmă ceasul. Pe toate le-ai spus. Pentru azi ce-ai mai inventat?

– Eu... am întârziat... fiindcă...

Mintea lui Onișor lucrează mai rapid decât orice calculator. Caută motive. „Ăsta e bun... nu e... ăsta e mai bun... nu e nici el...” Și se trezește spunând pe nerăsuflăte:

– Am întârziat pentru că mi-a fost lene să mă scol la timp, am făcut și un ocol pe la cinema, m-am întâlnit în parc cu un câine, m-am jucat cu el, la fizică nici nu mi-am învățat lecția, mi-am spus că am noroc și că n-o să mă ascultați!

În clasă s-a făcut o mare tăcere.

Onișor nu mai minte... Onișor e liniștit cum n-a fost demult. (...)

A făcut lucrul cel mai greu. Iar de mâine...

În pauză se jucau cu toții prin curte, numai Onișor se retrăsese în spatele sălii de sport, gândindu-se la lucruri neobișnuit de importante, și-n timpul ăsta din lemnul tablei creștea încet o rămurică...”

text prelucrat după *Întârziatul*, de Ovidiu Zotta

*maraton – cursă lungă

*tiptil – fără zgomot, cu grijă

*ficus – plantă cu frunze mari

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Seria care conține cuvinte derivate este:

- a) special, glumește.
- b) recunosc, cartea.
- c) neplăcute, american.
- d) trăsăturile, refuz.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Dintre motivele pe care tânărul le-a enumerat pentru întârzierile din alte zile, este corect următorul:

- a) s-a jucat cu un câine speriat în parc.
- b) și-a uitat caietul acasă și s-a întors să-l ia.
- c) s-a dus înspre cinema, să vadă un film.
- d) i-a rămas ceasul în urmă și nu s-a trezit la timp.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Înainte de a deveni un scriitor cunoscut, Jeff Kinney și-ar fi dorit să devină:

- a) elev de școală generală.
- b) autor de benzi desenate.
- c) vânzător într-o librărie.
- d) prietenul lui Greg Heffley.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Tinerii care citesc cărțile din seria „Jurnalul unui puști” se pot recunoaște în personajul principal, deoarece Greg Heffley:

- a) este popular în școală.
- b) desenează foarte frumos.
- c) este un băiat obișnuit.
- d) are un frate cu care se mândrește.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Cartea are succes, pentru că tinerii se recunosc în personajul Greg.		
Romanul lui Rowley Jefferson va apărea în vara anului 2019.		
Cărțile lui Kinney îi pot ajuta pe copii să facă primii pași în activitatea lor de cititori.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Orice elev care intră la oră după profesor, primește temă în plus.		
Când intră în clasă, toți colegii râd de Onișor.		
Dirigintele lui Onișor este profesor de fizică.		

6. Explică, în unu–trei enunțuri, valorificând textul 2, un motiv pentru care Onișor hotărăște ca, începând cu ziua următoare, să nu mai întârzie. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20–40 de cuvinte, o trăsătură a textului multimodal, valorificând textul 1. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **6 puncte**

9. Ți-ar plăcea să te întâlnești cu scriitorul preferat? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Numărul literelor este diferit de numărul sunetelor în cuvântul:

- a) aceluiași.
- b) zecea.
- c) următoare.
- d) provincie.

Răspunsul corect: ☐.

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

..... scriitori li se pun întrebări de către cititori.

- a) cunoscut;
- b) cunoscutului;
- c) cunoscuți;
- d) cunoscuților.

Răspunsul corect: ☐.

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Prietenul îl are Greg se numește Rowley.

- a) ce;
- b) care;
- c) pe cine;
- d) pe care.

Răspunsul corect: ☐.

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

În timpul liber din pauză Onișor se gândește la lucruri importante.

- a) a patrulea;
- b) ai patrulea;
- c) a patra;
- d) al patrulea.

Răspunsul corect: ☐.

3 puncte

5. Transcrie, din fragmentul următor, *un verb la modul conjunctiv* și *un substantiv articulat hotărât*: „Am întârziat pentru că mi-a fost lene să mă scol la timp, am dat în parc peste un câine, m-am jucat cu el, la fizică nici nu mi-am învățat lecția...”. **4 puncte**

verb la modul conjunctiv _____

substantiv articulat hotărât _____

6. Rescrie secvența „Întâmplările prin care trece sunt povestite cu umor și ilustrate cu multe desene.”, modificând numărul primului substantiv. **4 puncte**

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”. În secvența „– Am întârziat pentru că mi-a fost lene să mă scol la timp, am făcut și un ocol pe la cinema, am dat în parc peste un câine, m-am jucat cu el, la fizică nici nu mi-am învățat lecția, mi-am spus că am noroc și că n-o să mă ascultați!”:

4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Linia de dialog marchează vorbirea directă.		
Structura „pentru că” introduce cauza întârzierii lui Onișor.		
Pronumele „cu el” are funcția de complement indirect.		
Cuvântul „lecția” este un substantiv articulat nehotărât.		

8. Scrie, în minimum 30 de cuvinte, un e-mail adresat scriitorului Jeff Kinney în care să îi prezinți impresiile tale în legătură cu prezentarea de carte la care ai participat. În redactarea textului tău vei utiliza un *verb la timpul perfect compus* și un *pronume demonstrativ*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural.

6 puncte

2. Redactează o compunere, de 70–130 de cuvinte, în care să-l prezinți pe Iliuță Onișor, personajul din textul 2.

14 puncte

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale personajului indicat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului, prin câte o secvență comentată;
- să corelezi o valoare transmisă prin acest personaj cu o valoare importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Atmosferă de teatru și de basm într-o sală de clasă din Tecuci. Învățătoarea Florentina Golea își desfășoară lecțiile cu ajutorul poveștilor, pe care le spune purtând costume de vrăjitoare, lup, pinguin, grădinar sau de văcuța Lola. Învățătoarea crede în această metodă și spune că tot ceea ce face este să „coloreze” învățarea, să o facă mai interesantă, pentru ca elevii ei să participe cu drag. Modul ei de a-i învăța pe elevi este bazat pe joc de rol și teatru cu caracter educațional și, deși „deghizările”^{*} nu au plăcut tuturor, Florentina Golea spune că acestea nu au făcut-o să renunțe. *„Eu am mers pe drumul meu, pentru că așa mă simt eu foarte aproape de copii și simt copiii aproape de mine.”* Florentina Golea este învățătoare la Școala Gimnazială nr.10 „Dimitrie Sturdza” din Tecuci, este învățătoare de 31 de ani și acum predă la clasa a IV-a. Zilele trecute cei 30 de elevi ai săi, cu ajutorul rețelilor de socializare, au prezentat un spectacol alcătuit cu multă muncă, făcută însă cu mult drag. Într-un interviu, Florentina Golea povestește despre modul ei de a-i învăța pe copii și explică de ce folosește teatrul și basmul la clasă și, mai ales, ce înseamnă pentru copii aceste metode de predare, sub formă de joc.

*Reporter: Am urmărit, de-a lungul timpului, aparițiile dumneavoastră la clasă. Vă costu-
mați, jucați diferite roluri. Este un mod de învățare bazat pe teatru, pe poveste?*

Florentina Golea: Eu așa spune că este un mod alcătuit pe noutate, pe altceva... Sunt copii născuți în vremurile acestea în care tehnologia este foarte importantă și este foarte greu să concurezi cu lumea virtuală, plină de culoare, de sunet, de imagine, iar tu să vii în fața lor doar cu creta în mână și cu o tablă. Astfel, încerc niște metode active care să îi pună pe copii în situații de învățare, dar, în același timp, ei să privească lucrurile cu mult drag, să participe cu drag. În momentul în care aranjezi un pic lucrurile și acestea sunt mai colorate, mai pe gustul lor, mai în joaca lor – copiii nu sunt niciodată mai serioși ca atunci când se joacă – și alcătuiești totul așa cum e în lumea lor, a basmelor pe care le cunosc, deja le-ai atras atenția. Ei sunt dornici să se implice, să participe, pe de o parte, și, pe de altă parte, își înving frica, timiditatea. La începutul școlii, ei vin neîncrezători, timizi, le este teamă de nou, de necunoscut. Este felul nostru de a fi...

Reporter: Și cum îi scăpați de teama aceasta?

Florentina Golea: Îi scap intrând în lumea lor. Niciodată copiii nu se vor teme de Albă-ca-Zăpada, de o vrăjitoare veselă sau de un personaj pe care îl cunosc încă de la grădiniță. Până la urmă, poți să nu ai niciun costum, dar, în momentul în care îți schimbi puțin vocea și modifizi lucrurile, folosești jocul în învățare, elevul este foarte dornic să participe. Este dorința aceasta – asta încerc să îi învăț eu pe copii – dorința de a participa la propria formare, și nu este ușor. Pentru că, de multe ori, oricât de corectă este informația pe care i-o dai copilului, în orice formă apare ea, cu cele mai interactive și interesante metode, dacă el nu poate folosi acea informație la propria formare, degeaba i-ai dat-o, indiferent cât ai încerca să o înfrumusețezi.

Reporter: Jocul are așadar un rol important în clasa dumneavoastră?

Florentina Golea: Da, jocul este foarte important. Pe cât pare de simplu, pe atât este de grea munca și îți trebuie o perioadă lungă să realizezi un joc. Eu am făcut la matematică, de exemplu, alcătuirea problemelor sub formă de joc. Am fost bucătari și am făcut o „supă de probleme”. Copiii au fost înnebuniți de plăcere. S-a lucrat pe grupe, iar cel mai mult le-a plăcut faptul că au avut de lucru în mod diferit și au învățat foarte mult unii de la alții.

Ce mi-a plăcut mie este că au respectat regulile pe care ei le-au făcut, regulile lucrului în echipă: să se respecte, să se ajute, să nu depășească timpul dat pentru rezolvare...

text prelucrat după <http://sparknews.ro/2019/12/18/teatru-si-basm-in-sala-de-clasa-o-invatoare-din-tecuci-coloareza-lectiile-pentru-a-i-face-pe-copii-sa-participe-cu-drag-fotovideo/>

*deghizare – felul unei persoane de a se îmbrăca așa încât să nu poată fi recunoscut(ă)

Textul 2

Domnul Iftodiu era profesor de franceză. Un bărbat înalt, uscat, adus de spate*, neprietenos și suferind de o boală necunoscută. Locuia undeva pe strada Regală, singur, într-un hotel. Era cunoscut pentru o serie de lucruri ciudate pe care le făcea. Se șoptea în clasă și pe coridoare că obișnuia să se plimbe, mereu singur, pe stradă, la ore târzii, fiindcă era, se pare, noctambul. Uneori, venea la liceu cu bluza de la pijama sub haină. Nu era o neglijență, neatenție. Pielea la gât îl deranja atât de tare, încât nu mai suporta gulerul cămășii. Dar încerca să ascundă asta punându-și cravată la pijama. Cei care l-au văzut la concerte și la operă – fiindcă era meloman – povesteau că se ducea să asculte muzică în smoking. Și tot singur. Singurătatea lui devenise o legendă. Intra în clasă întotdeauna absent, cu aerul unui om care suferă, pe care-l accentua pielea, de un galben nesănătos, de pe obrazul său neras și îmbătrânit înainte de vreme.

Domnul Iftodiu m-a scos la lecție după primele ore de franceză. Primisem între timp uniformă și nu mai eram îmbrăcat ca în Lisa. Și cum domnul Iftodiu se uita la oameni fără să-i vadă, n-avea cum să observe, probabil, că nu eram cunosător, precum ceilalți, în tainele limbii franceze. De aceea s-a uitat ciudat la mine când și-a dat seama că nu reușeam deloc să nimeresc pronunția exactă a sunetelor, spre distracția colegilor mei. Scena era, probabil, într-adevăr, comică. Un necunosător încerca, fără să reușească, în fața unora care știau, să vorbească într-o limbă necunoscută. În timp ce colegii mei erau, aproape toți, cunoscători ai limbii franceze, eu veneam dintr-o zonă a României înapoiată, blocată în tradiții. Abia când râsetele au devenit hohot, domnul Iftodiu s-a uitat la mine mai atent și a înțeles că mă chinuiam, fără succes, să mă descurc. Nu mi-a dat notă, mi-a zis să merg la loc în bancă.

Am ieșit pe ușă, ca să nu încep să plâng în clasă. Cred că-mi ardeau obraji de rușine și de ciudă. Mă simțeam foarte nenorocit, supărat până în adâncul sufletului. Eram asemenea frunzelor uscate: lipsit de speranță...

Întâmplarea aceea venea după alta, la fel de neplăcută. Cum nu-mi permiteam să fiu client al bufetului de la liceu, îmi puneam în buzunare, la internat, dimineața, două felii de pâine cu salam uscat, ca să le am în pauze. Spre nenorocul meu, directorul s-a pus, într-o zi, la intrarea liceului, spunându-le tuturor elevilor să-și golească buzunarele. Ceilalți au trecut liniștiți prin „control”. În schimb, fiindcă din buzunarele mele au apărut feliile de pâine, care se și fărâmițaseră* puțin, directorul mi-a dat două palme.

La „Spiru Haret” eram acceptat, o „oaie neagră”*. În clasa mea nu exista alt băiat venit de la sat. Mulți erau fii de moșieri*, de industriași, de demnitari*, de mari avocați, de medici și arhitecți cunoscuți, de negustori* sau de patroni de ziare. Puțini erau din familii obișnuite de intelectuali bucureșteni. Unii se cunoșteau dinainte de a veni la liceu, întrucât părinții lor se mișcau cam în aceleași cercuri. Eu sosisem din pădure direct în salon. Îmi lipsea până și cunoașterea limbii care se vorbea la București.

text prelucrat după *Deșertul pentru totdeauna*, de Octavian Paler

*adus de spate – îndoit, încovoiat

*a se fărâmița – a se face bucăți mici

*„oaie neagră” – ciudat față de ceilalți

*moșier – om care are o moșie, pământuri

*demnitar – persoană cu funcție importantă în stat

*negustor – care se ocupă cu vânzarea-cumpărarea de produse